

tíðindablaðið

sosialurin

Utgavari: p/f sosialurin

Fyrirtaksstjóri og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Blaðfólk: Hægni Djurhuus, Dagny Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressan 1981

Postsmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820

Fólkaflokkurin skulkar

oddagrein

FIGGJARLÓGARÓRDASKIFTIÐ hevur fyrí seytjandu ferð avdúkað, at alternativíð hevur einki at bjóða uttan klandur og stríð.

TEY MÁL, sum eru avgreidd, eru merkt av kleyvaskapi og hartil illa umhugsað. Besta dømi um hetta er tann heilt utav lagið jánkasliga atferðin í sáttmálasurninginum.

Í NOREGSSÁTTMÁLANUM hevur samgongan gjørt seg til talsmann fyrí norsk sjónarmið og hevur við hesum svikið okkara rækjuáhugamál og hartil forspilt allar møguleikar fyrí eini útbygging av hesari vinnu — einari útbygging, sum kundi verið eitt gott ikast hjá tí flota, sum trokast eftir fiskileiðum.

MÓTVEGIS EEC er atburðin ikki minni merktur av ábyrgdarloysi og vánaligum samráðingarkynstri: Samgongan hevur fyrst útbýgging laksaveiðina, boðið sær til at avmarka laksaveiðu okkara, áður

enn hetta yvirhøvur var neyðugt. Fyri at gera ílt verri hevur samgongan boðið EEC skipum at fiska við ólógligum reiðskapi á føroyagrúnninum.

Í ØLLUM hesum hurlivasa eru allir samgonguflokkar sekir. Tað kann tí sjálvsagt ikki undra, at fólkaflokkurin nú skulkar sær undan. Við heilt hystiskum álópum á lögmann hava fólkafloksmennir á tingi roynt at skúgva ábyrgdina yvir á lögmann einsamallan. Hetta er klassiskur fólkafloktaktikkur. Samstundis frígga teir vilt til høgru og vinsturu.

EISINI hjá okkum hava teir gjørt sínar hosur grønar í vetur — tað hava vit sjálvsagt einki ímóti. Vit eru í javnaðarflokkinum altíð til reiðar at tosa við aðrar flokkar — sjálvt við fólkaflokkin.

HANN MÁ BARA gera sær eitt greitt, og tað er, at skal hann í fullum álvara koma til javnaðarflokkin, so skal hann koma á knønum — ja, helst á øllum fyra — og gjarna uttan stavamanninum við tí illavorna heitinum, sum vit fáa bót fyrí at nevna!

Er tað skilagóður politikkur?

Tað mundi vera síðst í seksti árunum, at føroyingar fóru undir at reka fiskiskap í Norðsjónum eftir idnaðarfiski, og helst tá toskafiskiskapurin undir Grønlandi sveik, vóru fleiri av linubátunum umbygdur, meðan aðrir bygdur sær nýggj skip til hesa veiðu, sum sýntist at vera ein lønandi vinna.

Men marknaðarprisirnir fyrí hendan fisk víst seg skjótt at vera rættuliga skiftandi, og tí hevur verið roynt frá almennari síðu at stuðla hesi vinnu við ymsum studningum, tá prisföll komu, men um hesin stuðul hevur verið nóg stórur, kunnu helst vera deildar meiningar um.

Sum tíðin er liðin, so er hesin fiskur komin undir kvotering (avmarking) eins og flest øll fiskasløg, og hetta hevur fært við sær, at ein størri og størri partur av veiðiflotanum er komin at royna á føroyska grúnninum, og sum allir vita er hart fiskaður frammanundan.

Vit hava altíð hildið tað

politisk viðmerk-ing

vera skilagóðan politikur, at føra samráðingar við onnur lond, sum kunnu tryggja okkara fiskimonnum veiðurættindi hjá øðrum og lagt dent á at bera so í bandi, at sum mest av teim kvotum, vit eiga hjá øðrum, verða fiskaðar.

Tíverri hevur tað víst seg ta seinastu tíðina, at kvoturnar av fleiri fiskasløgum eru minkaðar so nógv, at trupult hevur verið hjá fiskimonnum og skipum at liva av teimum, men eitt undantak er tó idnaðarfiskurin, har kvoturnar hava verið so stórar, at tann veiðiflotin, sum er knýttur at hesi vinnu, hevur ikki kunnað fiskað

hana upp.

Fyri árið 1983 eru tær kvoturnar av idnaðarfiski, ið eru tillutaðar føroyingum, av eini slikari stødd, at møguleikar eru fyrí at halda sama skipatal og kanska at økja tað fyrí at kunna uppfiska kvotuna, og tí étti tann politiska leiðslan her á landi at skipa soleiðis fyrí, at teir møguleikar sum liggja í idnaðarfiskinum vóru troyttir til fullnar, men her sýnist tað sum, at alt gongur tann mótsetta vegin, tí skip vera tikin úr hesi vinnu og sett inn á grunnarnar her heima, sum longu eru ovfiskaðir av summum fiskasløgum, eftir tí sum fiskifrøðingarnir siga.

Tað kann ikki sigast at vera skilagóður politikkur at lata fisk úr okkara egna sjógví til aðrar, tá vit frammanundan vita, at okkara fiskimenn ongan møguleika hava at veiða tær kvotur vit eiga hjá øðrum, tí ov fá skip eru til at veiða tær.

Hilmar Bech

Lágt ríður hann Óli B.

Mangan hevur hesin ríðið lágt, men nú fór hann út um alt mark. Í Dagblaðnum 30. des. 82 skrivar Óli við stórum stavum, at tað er gott gjørt, at bæði polití og útvarp gera so stórt hóvastak burtur úr tí at bjóða fólk hjálpa sær at finna tann mannin, ið 2. jólakvöld hevði koyrt á ein mann.

(Hesin hevði slept sær til rýmingar, og latið tann ákoyrda liggja hjálparleysan eftir á gøtuni).

Tí betur komu fólk hesum manni til hjálpar og fingur hann fluttan á sjúkrahúsið.

Dagblaðið hevði sett seg í samband við sama sjúkrahús dagin eftir, og tá var tann ákoyrði sloppin heim. So hesin tilburður var hópisleyst nógv gjørt burtur.

At maðurin í hesum tilburði kundi útskrivast so skjótt, er ikki tí ið koyrði á fyrí at takka. Ákoyrarin bleiv tianbetur funnin, hann var bert 17 ár og uttan iva ávirkður av rúsdrekka.

Vónandi verður hetta honum ein læra og fær hann tann straff hann hevur uppið.

Hví er Óli B. so eymur

um henda tilburð, og hvussu ofta ringir Dagblaðið út á sjúkrahús dagin eftir fyrí at fregnast?

Lágt ríður hann Óli B. Tær atkvøður, tú dúgliga hevur fiskað fyrí at fáa í hesum tilburði, fært tú møguleiga eisini í framtíðini, men tú missir enn fleiri við slikari skiving, ver vissur í tí.

Tí seinast skrivar hann hánsiliga viðari: at næstu ferð ein hevur etið seg ov mettan kann roknast við, at tað eisini kemur í útvarpið.

T.O.

Hvat meina tit við?

Í samrøðu tykkara við Óla Jacobsen í blað nr. 8 í dag um endurgjald fyrí mistar arbeidsdagar hjá fiskimonnum, stendur skrivað soleiðis: «Útróðarmennir, sum árliga missa nógv dagar, eru ímóti,

at fiskimenn fáa pening.»

Vil blaðið vinarligast meira nágreinliga siga frá, hvat liggur í hesum broti úr samrøðuni.

Lat meg nýta høvi til at siga tykkum frá at meting min er, at tit liggja uppi í

teim fremstu, um ikki fremst, sum beri av viðkomandi tíðindum í løtuni.

Virðingarmest

Isak Matras

»Samljóð« og ætlanirnar hjá ungmannafelagnum

Nakrar rættileiðingar og viðmerkingar til greinina »Pensjonistar og 13 ára gomul undir somu lon.« (Sosialurin nr. 9, 22. januar 1983).

Fyrst vil eg siga frá, at yvirskriftin til greinina, sum er um ungmannafelagið »Samljóð« í Skopun, er sera misvisandi. Aldurin á limunum liggur millum 15 og 85 ár, men at teir ferðast so nógv undir somu lon, haldi eg ikki. Felagshúsið stendur fyrí tað mesta stongt, uttan tá ið bingo er og eina hendina ferð eydnahjól. Almennur enskur dansur hevur ikki verið í húsinum síðan 2. jólakvöld 1981, og føroyskur dansur er soleiðis í meðal eina ferð um árið. Onkuntið hevur húsið verið útleigað til filmsframvisan, veitslur og fundir av ymskum slag, men sera sjaldan. At so litil aktivitetur er, er væl skiljandi, tí húsið er í so ringum standi, og tað finnst góð hsa aðrastaðni á oygni.

Viðvíkjandi tí, sum viðari stendur í greinini: Ungmannafelagið »Samljóð« er hoast aldurin á limunum eitt ungmannafelag, og ikki nakað bygdarfelag. Felagið varð endurstovnað í 1972 sum eitt ungmannafelag, og kann tí ikki vera nakað annað enn í hvussu er. Tað er tí skilaleys tala at tala um at byggja bygdarhús, so leingi felagið einki hús eigur sjálv.

Tá ið tað snýr seg um

trúarbólkar, so veit eg um tveir av týðningi í Skopun, og harvið meini eg við einum hampiligum tali av limum. Hesir trúarbólkar hava báðir mangar ferðir betri hús til teirra aktivitetir enn »Samljóð« til sínar, so hvi ungmannafelagið, sum skriva stendur, skal leggja lunnar til at bota um teirra umstøður, tað veit eg ikki. Eg haldi heldur ikki, at tað hevur teirra áhuga.

Kappróðrarfelagið, ja, tað er næstan ein partur av ungmannafelagnum, av tí at tað vóru limir úr ungmannafelagnum, sum tóku stig til at stovna kappróðrarfelagið, og allir limirnir í nevndini í kappróðrarfelagnum eru eisini nevndarlimir í »Samljóð«.

Tað er rætt, at ungmannafelagið hevur savnað 300.000 kr. saman fyrí nýtt felagshús, og tað er eisini rætt at ungmannafelagið fyrí stuttum søkti bygdarráðið um grundtøki til nýtt felagshús, men tað var fyrí at hava eitt alternativt uppskot at leggja fyrí komandi aðalfund. Á seinasta aðalfund kom nevniliga klárt og týðiliga fram, at meirilutur av limunum vildi hava

núverandi hús felagsins útbýgt, og fyrr enn henda aðalfundarsamtykt er broytt, hendir einki við nakrari bygging av nókrum nýggjum húsið hvorki norði við vatn ella nakra aðrastaðni. Tað er ólógligt. Hvi so ikki núverandi hús felagsins longu er útbýgt, spyr onkur? Ja, tað er ein longri søga, sum ikki skal verða søgd her.

Eg vil tí seinast siga, at allir skopuningar og aðrir við sjálvandi vera hjartaliga vælkomnir í tey nýggju ungmannafelagshúsin, hvar tey enn fara at standa. Tí at tey einuferð koma, tað er heilt víst. Eg haldi tó, at henda skivingin um bygdarhús, hvussu stór tey skulu vera (hyggið at tølunum), hvussu tey skulu vera innrættað o.s.fr., er tann reini heilaspuni, tá ið mál-ið er komið so stutt, sum tað nú einaferð er. Slik skiving flekir bert fløkjuna enn meir. Nú mundi eg næstan gloymt nakað týðningarmikið, og tað er at siga frá, at mær vitandi er felagshúsið hjá »Samljóð« ikki til sølu.

Kathrina Joensen, nevndarlimur í »Samljóð«

Tess stytri lesarabrovini eru — tess fleiri sleppa við